

رسانه ها در هفته/ هفته نخست نومبر

این هفته متأسفانه خبرنگاران و رسانه های کشور در کنار مشکلات اقتصادی، در بخش مصونی نیز دچار مشکلات بودند، که این وضعیت باعث نگرانی بیشتر خبرنگاران و نهادهای خبرنگاری از این رهگذر شده است. قضیه نخست به تاریخ 6 ماه عقرب لت و کوب عبدالخالق حیسینی خبرنگار خامه پریس از سوی افراد مسلح در ساحه حوزه نهم شهرکابل بود. قضیه دوم به تاریخ 7 همین ماه رخ داد که در آن زاهدالله حسین خیل، رییس رادیو مهال در ولایت لوگر از سوی سبازان امارت اسلامی بازداشت و مورد ضرب و شتم قرار گرفت. به تاریخ 8 ماه عقرب علیرضا شریفی خبرنگار صدا و سیمای ایران در شهرکابل هدف حمله مسلحانه قرار گرفته و زخمی گردید. به همین تاریخ همچنان حسین احمدی خبرنگار تلویزون راه فردا در شهرکابل مقابل ریاست پاسپورت بازداشت شد و پس از چاشت همان روز رها گردید. به تاریخ 13 عقرب محمدهارون نیرومند، کارمند بخش تخنیک تلویزون مشرانو جرگه به علت مشکلات اقتصادی خودش را حلقویز کرد و جانش را از دست داد.

همچنان گزارش های بدست آمده از زون ها و برخی ولایت های کشور در مورد وضعیت رسانه ها و خبرنگاران کشور چنین است:

زون شرق

لغمان: در نتیجه تلاش همکار ولایتی کمیته در ولایت لغمان و دفتر مرکزی، خبرخوش از این ولایت، سپردن دوباره تعمیر یک رادیو بود که از سوی یک قوماندان طالبان گرفته شده بود.

ساختمان رادیوی خیبر نوبت در لغمان پس از سقوط نظام جمهوریت از سوی یک قوماندان طالب گرفته شده بود و نشرات رادیو متوقف گردیده بود. پس از تلاش های پی هم کمیته مصونیت خبرنگاران افغان که این موضوع را با ریاست اطلاعات و فرهنگ ولایت لغمان، مقام ولایت، قوماندانی امنیه لغمان و وزارت امور داخله تعقیب مینمود که سرانجام به تاریخ 1 ماه نوامبر قوماندان یاد شده ساختمان رادیو را تخلیه نمود و را دیو نشراتش را از سر گرفت.

ننگرهار: در این هفته نماینده کمیته مصونیت خبرنگاران افغان از خانواده سید معروف سادات خبرنگاری که در این اواخر در آن ولایت زندگی اش را در یک حمله مسلحانه است دست داد، دلجویی نمود و کمک نقدی کمیته را برای شان سپرد. همچنان نماینده کمیته مصونیت خبرنگاران افغان در ملاقات با رییس اطلاعات و فرهنگ روی چگونگی وضعیت اطلاع رسانی در آن ولایت صحبت کرد. همچنان نماینده کمیته مصونیت خبرنگاران افغان در ملاقاتی با والی ننگرهار روی مشکلات فراروی خبرنگاران آن ولایت بحث نمود و راه حل های لازم را پیشنهاد نمود.

کنر: خبرنگار آژانس خبری پژواک که بخاطر یک گزارش مربوط به صحت نقل قول از رییس شفاخانه ملکی ولایت کنر گرفته بود از سوی رییس صحت عامه آن ولایت تهدید شد و برایش گفته شده که باید از وی (رییس صحت عامه) نقل قول میگیرد. این قضیه بعداً با پا درمیانی همکار کمیته در ولایت کنر حل و فصل گردید.

مشکلات از رهگذر دسترسی به اطلاعات در این ولایت همچنان پا برجا است، بگونه مثال: درحالی که ننگرهار در این اواخر شاهد وقایع ناامنی متعددی بوده است اما هیچ نهادی و یا آدرسی حکومتی حاضر به دادن اطلاعات به خبرنگاران نیست. خبرنگاران ناگزیر به اطلاعات منابع غیر رسمی رو آورده و در گزارش های شان از نقل قول های شاهدان رویداد کار مگیرند.

جنوب شرق

پکتیا: در این هفته در ولایت پکتیا کدام موردی از خشونت فزینی و یاهم تهدید وجود نداشته است. اما در قسمت دسترسی به اطلاعات مشکلاتی جدی وجود دارد و شماری از ادارات حکومتی به چگونگی ارایه اطلاعات بلد نیستند.

طی سه ماه گذشته در این ولایت رسانه های، پکتیا غر، بنخو غر و رادیو تحلیل از جمله رسانه های شنیداری و نشریه های چاپی پکتیا غر، جگر و تخیل نشرات شان را متوقف کرده اند و تا حال بسته میباشند.

حدود ۳۰ تن از کارمندان این رسانه ها بیکار شده اند. در دوتن خبرنگار زن در این ولایت فعالیت داشتند که فعلاً آنان نیز خانه نشین شده اند و هیچ خبرنگار و کارمند رسانه یی زن در این ولایت فعالیت ندارد.

پکتیکا: چهار رسانه در این ولایت از نشرات باز مانده اند، از این میان رادیو تلوسه دوباره به نشراتش آغاز کرده است و متباقی هنوز بسته هستند. حدود بیست تن از کارمندان رسانه یی این ولایت کارهای شان را از دست داده اند.

مقرراتی که در بخش دادن اطلاعات در دیگر ولایت های عملی میشود در ولایت پکتیکا نیز چنین است، مثلاً هیچکس بجز رییس اطلاعات و فرهنگ آن ولایت نمیتواند با رسانه ها صحبت کند.

خوست: رسانه های این ولایت بیشتر از هر وقت دیگر با مشکلات اقتصادی روبرو هستند و بیم آن میرود که شماری از رسانه ها به همی دلیل نشرات شان را متوقف بسازند.

خوشبختانه در این ولایت با آمدن تحولات جدید هیچ رسانه یی تا کنون بسته نشده است. اما در حدود ده تن خبرنگار و کارمند رسانه یی در حال حاضر در این ولایت از بیکاری رنج میبرند و 12 تن دیگر به بیرون از کشور رفته اند. به رسانه ها در یک نشست اختصاصی گفته شده است که باید تلفون های زنان و دختران در برنامه ها گرفته نشود و نیز برنامه های تفریحی رسانه ها کاهش یابند و بجای آنها برنامه های اسلامی مطابق پالیسی های امارت اسلامی نشر شود که در برگیرنده ترانه ها، نعت و حمدیه ها میباشد.

در حال حاضر هیچ خبرنگار زن در این ولایت فعالیت ندارد.

لوگر: در ولایت لوگر در دو ماه گذشته دو رسانه از نشر باز مانده است. یکی رادیو اتفاق که مربوط به اردوی ملی بود و دیگری جریده لوگر که مربوط ریاست اطلاعات و فرهنگ آن ولایت میشود. این هفته هیچ رسانه در ولایت لوگر دوباره فعالیتش را آغاز نکرده است. در حدود 25 نفر خبرنگار و کارمند رسانه یی این ولایت بیکار شده اند.

حدود 10 نفر خبرنگار از این ولایت یا به ولایت های دیگر و یا هم به بیرون از کشور رفته اند.

در ولایت لوگر فقط یک نفر خبرنگار زن وظیفه اجرا میکرد که وی نیز خانه نشین شده است.

شمال

بلخ :- در یک هفته که گذشته هیچ مورد خشونت در برابر خبرنگاران در حوزه شمال اتفاق نه افتاده است که البته شامل پنج ولایت بلخ، فاریاب، جوزجان، سرپل و سمنگان می شود.

بلخ : بحث دسترسی به اطلاعات و مشکلات مالی رسانه از جمله چالش های عمده به شمار می رود. بسیاری از ادارات دولتی سخنگو ندارند و افراد مسوول وجود ندارند که به خبرنگاران پاسخگو باشند. مراسم نظامی را تلویزیون ملی پوشش می دهد و بعد از چند روز ریاست اطلاعات و فرهنگ آنرا سانسور نموده و در اختیار خبرنگاران قرار می دهد.

جوزجان : شبکه نشراتی رادیو مهران در ولایت جوزجان که بعد از سقوط حکومت قبلی، در جنگ میان دو طرف خساراتی را متقبل شده بود و نشراتش را متوقف کرده بود. اما پس از تلاش همکاران این رسانه اکنون دوباره به فعالیت نشراتی خویش آغاز نموده است. با آغاز کار این رسانه چهار رادیو، یک تلویزیون و دو جریده در ولایت جوزجان فعالیت نشراتی دارد.

سمنگان : به شمول رادیو تلویزیون ملی چند رسانه دیگر در سمنگان فعالیت دارند. از این میان بجز از رادیو شهروند و رادیو حقیقت بقیه رسانه ها در این ولایت متوقف بوده، دسترسی به اطلاعات مشکل است و هیچ اداره یی پاسخگو نیست اطلاعات و فرهنگ سمنگان برای کارمندان بانو اجازه کار در رسانه ها را نداده است.

فاریاب : رادیو میمنه، رادیو تمنا، رادیو، ممتاز و رادیو صحت در شهر میمنه مرکز ولایت فاریاب فعالیت داشته و همه خصوصی اند هیچ نوع برنامه خبری، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی ندارند و مسوولان آن هشدار داده اند که اگر مشکلات اقتصادی شان به همین منوال پیش برود در آینده نه چندان دور نشرات شان متوقف خواهد شد. نهاد های دولتی در فاریاب به خبرنگاران پاسخگو نیستند.

سرپل : سرپل نیز مانند دیگر ولایت های شمالی کشور مشکلات مشابه دارد. عدم دسترسی به اطلاعات از چالش های عمده خبرنگاران سرپل است، بانوان خبرنگار همه خانه نشین اند.

شمال شرق

ولایت کنډز: درین هفته مسوولان رسانه های کنډز به دلیل مشکلات اقتصادی و جرایم مالیاتی مکتوبی را تهیه نمودند و خواهان معاف شدن جرایم مالیاتی، جرایم وزارت اطلاعات و فرهنگ و مخابرات شدند که مشکلات اساسی و عمده برای توقف فعالیت های رسانه یی عنوان شده است.

مسوولان رسانه ها از نهادهای حامی رسانه ها خواسته اند که به این مشکلات توجه نموده از امارت اسلامی بخواهند که جرایم وارده بر رسانه ها را معاف نموده و بل برق آنها را از تجارتي به رهائشي تبدیل نمایند.

ولایت تخار: در این هفته رادیو دانش به علت مشکلات فنی و اقتصادی از نشرات باز مانده است.

دیتابیس خبرنگاران و کاکنان رسانه یی در تخار بالغ به ۱۰۰ نفر است که از این میان حدود ۲۵ فیصد آنان کار خود را رها کرده اند.

این هفته نیز مشکلات اقتصادی و عدم دسترسی به اطلاعات دامنگیر جامعه خبرنگاری کشور بود که متأسفانه مسایل مصونی نیز به آن علاوه گردیده است.

مشکلی که از بابت مصونی می‌خواهیم اینجا به آن بخاطر احتیاط و آگهی همکاران جامعه رسانه یی پردازیم این است که شماری از افراد با خبرنگاران و فعالین جامعه مدنی در ارتباط شده و به آنان میگویند که گویا در فلان کشور قبول شده اند و هرچه زودتر باید به میدان هوایی توسط موتري که آنان برایشان میفرستند بروند. این افراد بعداً دست به اختطاف و ترور فعالین جامعه مدنی و خبرنگاران میزنند. این هفته متأسفانه چنین یک رویدادی در ولایت بلخ رخ داده است و در آن چهار خانم که فعال مدنی بودند بگونه مرموز به قتل رسیده اند. امید همکاران رسانه یی متوجه این حرف باشند و احتیاط را از دست ندهند.